

Birds of Bonaire

Koene Vegter

Eigenlijk gingen we niet zozeer voor de vogels, maar voor de warmte naar Bonaire in februari van dit jaar. Een heel eind vliegen, maar dan heb je ook alleen nog maar temperaturen van 25 tot 30 graden, gelukkig wat getemperd door een stevige passaatwind en nogal eens wolkenvelden.

En vogels zijn er natuurlijk ook – zo'n 200 soorten op dit relatief kleine eiland in de Caraïben, waarvan een vijftigtal broedvogels.

Bonaire is vooral bekend als koraaleiland en daarom geliefd bij duikers op zoek naar de vele fel gekleurde tropische vissen. Een huurauto is vrijwel automatisch een forse pick-up met ruimte voor je duikapparatuur, maar bij mij beperkte die zich tot één snorkel die daarmee wel heel veel ruimte had. Toch had onze pick-up wel zijn nut, want behalve een centrale rondweg kent het eiland veel min of meer kuilige zandwegen, die zich tussen de cactussen door slingeren, richting mangrovebossen of zoutmeren en daar kan je natuurlijk weer bijzondere vogels vinden. In het voormalige, moeilijk toegankelijke plantagegebied in het noorden, mag je met een gewone auto zelfs niet komen.

Ik had me op de vogels voorbereid door de aanschaf van een boekje via Willem Baalbergen/Moby Dick, getiteld *Birds of Bonaire* van Peggy Boyer uit 1984 en uitgegeven door Stinapa – de Stichting Nationale Parken op Bonaire. Eerst was ik er nog niet zo verrukt over want het boekje telt slechts 50 pagina's, waarin niet veel meer dan in zwart-wit afgebeelde vogels worden beschreven. Maar in de praktijk merkte ik ook de grote voordelen boven een uitgebreide vogelgids, want nu kon ik vrijwel elke vogel die ik zag ook terug vinden in mijn handzame gidsje. Daarnaast kocht ik op Bonaire de *Bird guide to Washington Slagbaai National Park*, een in fraaie kleuren eind 2013 uitgegeven boekje met steun van

o.a. Vogelbescherming Nederland. Hierin een iets grotere selectie van 75 soorten.

In de tuin van ons appartement, dicht bij Kralendijk, kan het waarnemen gelijk beginnen. In de vroege ochtend horen wij al al de melancholieke tonen van de fraai oranje gekleurde Troepiaal – indertijd ingevoerd uit Venezuela en nu zo talrijk dat hij sommige plaatselijke soorten als de Pearly-eyed Thrasher bedreigt. Vanaf het terras zien we Bananaquits langs schieten, die lokaal Chibichibi of Suikerdiefje heten – zeer toepasselijk want op een kommetje suiker in de tuin vliegen ze af en aan. Ook de Caribische spotlijster, lokaal de Chuchubi, laat zich hier regelmatig horen en bewonderen op één van de forse cactussen in de tuin. Bij nadere observatie blijkt er tevens een hele familie Leguaan in te huizen, die zich meestal onbeweeglijk toont, maar af en toe kleine uitstapjes in de tuin maakt en dan met grote snelheid kan wegschieten als je te dicht nadert. Waarschijnlijk mede onder invloed van de plaatselijke bevolking, die maar al te graag op leguanenjacht gaat om er vervolgens een lekker soepje van te trekken, maar zover zijn wij niet gegaan.

In de tuin trippelen ook diverse duivensoorten rond: de Bare-eyed Pigeon, de Common Ground Dove en de White-tipped Dove. Geleidelijk aan komen ook zeldzamer soorten een kijkje of een hapje suiker nemen: de Blue-tailed Emerald Hummingbird, de Pearly-eyed Thrasher, de Black-faced Grassquit en de Yellow Oriole.

Tijd om eens verder te kijken.

Vlakbij is een fraaie wandelboulevard met een diep blauwe zee, waar je kunt blijven genieten van de fantastische duikvluchten van de imposante Amerikaanse Fregatvogels – zeer terecht als Magnificent aangeduid. Af en toe zeilt er een jagende Visarend of een duikende Bruine Pelikaan

Troepiaal op weg naar het suikerpotje

Caracara peinzend over leguanen hapje

langs en aan de oevers van de bescheiden strandjestrappelen talrijke Steenlopers voorbij en rusten ploegjes Koningssterns dichtbij uit. Bonaire is vooral ook bekend vanwege zijn grote aantallen Caribische Flamingo's die in de mangrovebossen en zoutmeren verblijven, waar ze zich statig foeragerend voortbewegen en dat blijft elke keer weer een mooi gezicht.

Geliefd zijn bij iedereen de papegaaien: de helder groene Caribische Brown-throated Parakeet die je veel ziet, maar vooral de veel zeldzamer endemische Lora, de Yellow-shouldered Parrot die je met enig geluk alleen in de binnenlanden kunt aantreffen. Maar geluk is ook te beïnvloeden en zo heb ik in onze tweede week een excursie geboekt bij Jerry Ligon, een op Bonaire gestrande Amerikaanse

Birdguide, die mij een dagje met nog twee liefhebbers over het hele eiland rondleidt en talloze mooie plekjes en nog onbekende vogels voortovert.

Zo zien wij de Crested Caracara, een Mexicaanse Arend, die zich ook met liefde op de leguanen stort en die stevig in de gevarenzone zit doordat hij met evenveel liefde door de inwoners van Bonaire wordt neergeschoten.

Bij het noordelijke plantagegebied zien wij dan eindelijk de Lora en ontmoeten ook het echtpaar dat in primitieve accommodatie een rehabilitatie kliniek runt voor Lora's die vanuit gevangenschap weer geleidelijk aan de vrije natuur worden blootgesteld.

Foeragerende Caribische Flamingo's

Lora's aan het ontbijt

De Lora is namelijk een geliefde kooivogel voor zogenaamde natuurliefhebbers. Zelf houden ze er niet van om over water te vliegen, maar eenmaal gevangen worden ze in behoorlijke aantallen en met

redelijk gemak naar Curaçao en verder gesmokkeld. De weg terug naar de echte natuur blijkt lang en minder simpel. In verscholen meertjes en bij eenzame strandjes zien we de nodige watervogels, waaronder diverse reigersoorten: naast de bij ons bekende Blauwe Reiger en de Zilverreiger zien we hier een rode, een gestreepte en een driekleurige reigersoort zich tussen de Caribische Flamingo's voortbewegen.

Geleidelijk aan verkennen we zo de mooiste vogelgebieden van Bonaire: Slagbaai en het Gotomeer in het noorden, de intens lila gekleurde pekelfmeren in het zuiden en het diepblauwe water van Lac Bay met zijn voortrazende windsurfers in het oosten. Wij letten meer op de Blauwvleugel Taling, de Caribische Meerkoet, de Stelkluut, de Zilverplevier, de Grote Geelpootruiter en de Kleine Grijs Snip – het houdt maar niet op met mooie waarnemingen en zo kom ik

uiteindelijk toch heel mooi in de buurt van de 50 waarnemingen uit mijn Birds of Bonaire gidsje, waarmee het Antiquariaat weer eens zijn waarde bewijst.

Koningssterns met snorkelaar

De schrijver op excursie